

(המשך מעמוד 9)

הם האויב הניצח, שיש לרדפו ללא רחם, לרכאן לגרשו או להשמדו. הם תת"אדם, גזעים נחותים, ברכים, גויים, שטופיזמה ונושאיטומאה, המבקשים לבלותנו".

השינאה הצרופה לכל מי שאינו שייך ל"אנחנו" אינה תחושה פרימיטיבית שיש להתבייש בה, או להודות בה בחציפה. זוהי חובה פטריוטית קדושה, שיש להתפאר בה ולהעלותה על נס. כמו שתי חבורות של אנשים-קדמונים, הערוכות בכל עת לטרור וזאת זו, צריכות האומות המודרניות להתנפל על כל חלש מהן. הפאשיזם אינו רואה בכך כורח עצוב, אלא איראל מושך. לגבי הפאשיזם, מולדת אינה מושג תרבותי, בית מורחב, מקום שקשורים אליו בגלל זיכרונות קיבוציים ופרטיים והרגשות-שייכות — אלא מרחב-מחיי, שיש לא רק להגן עליו מפני שכנים השוחרים לטרף, אלא גם להרחיב אותו בכל עת-מצוא. תוך גירוש השכנים. מעולם לא חסרו לשום עם אמתלות לכך.

כדי להחזיק מעמד בעולם כזה של פחד ושינאה, תוקפנות ומילחמה, צריך האדם לחרות מלהיות פרט עצמאי ובזיחריו, ועל אחת כמה וכמה מלהיות ערד-עליון. האומה המודרנית חוזרת לשבט הסרימיטיבי, ובראשו מנהיג בליכול, שרק הציות העיוור לו מעניק ביטחון ואישר.

הפאשיזם האירופי המודרני הסתפק בכך. הוא היה חילוני ואנטי-דת, אף שכתר לאפעם הסכמי-נחיות עם כנסייה זו או אחרת. לא כן הפאשיזם של העולם השלישי. הוא מוסיף לפולחן-המנהיג החילוני את הקנאות הדתית.

תחת דיגלו של פאשיזם זה נושרות אלפי שנים של התפתחות דתית, שקירבו את כל הדתות לערכים אוניברסליים, כללי-אנושיים. הוא חוזר אחורה, אל האמונות הפרימיטיביות ביותר של האדם הקדמון, כאשר האמונה בכוח עליון, אלוהי ומאגי, היתה קשורה כל-כולה בזהותו של השבט. לא עוד אל רחום וחנן, אל הפורש את חסדיו על האנשות בולה, בעל מיצוות מוסריות החלות על הכל — כי אם אל פרטי של שבט, אל קנאי ונוטר, אל המעניק את חסדיו בילעדית לבני השבט שלו, והשוסך את חמתו על כל שאר הגויים. אל האל הגזעני הזה חוזרות התנועות הקנאיות, הרגולות בתפיסה המילולית ביותר של גישות פרימיטיביות קדמוניות. זוהי הגישה ה"פונדמנטליסטית", היסודית.

יילדי גן עדן

ב סינות רבות בעולם הרים האדם הקדמון בשנת תשמ"ד את ראשו, כשהוא מגלה את פרצופו הגזעני, הלאומני, הדתי-פרימיטיבי והאנטי-דמוקרטי.

היו לתופעה זו גם גילויים מתונים. כך קרה בארצות-הברית, שם נכנסו חלקים גדולים של האומה המפותחת ביותר עלי-אדמות לטראנס לאומני-דתי. צמרת האומה התוכחה על הצורך החיוני להנהיג

רונלד רגן: "אימפריה מרושעת" ותפילות לילדים בבתי-הספר

איית-אללה חומייני: בני 12 בשדה-מוקשים. מפתח על צווארם

תפילות מאורגנות בבתי-הספר, בניגוד למיצוותיהם של אבות-האומה, שניסחו את חוקתה. לבסוף הסתפקו בפתיחת בתי-הספר לפני פעילות דתית. מחוץ ללימודים.

באותה השעה הפכה אמריקה את האולימפיאדה של לוס-אנג'לס לאירוע לאומני מלהיב, כאשר פרשני-טלוויזיה מכובדים יוצאים מגדרם מרוב התלהבות בכל פעם שספורטאי אמריקאי ניצח בתחרות כלשהי, גם אם היה רחוק מן השיא העולמי במיקצועו.

נשיא פרימיטיבי עדיאמה הלהיב את המדינה בסיסמות לאומניות פשטניות, בהכריזו על המעצמה היריבה כעל "האימפריה המרושעת", בנוסח סירטייהחלל של הוליווד.

בסוף תשמ"ד היה זה קרוב לוודאי שרונלד רגן ייבחר מחדש, תורות למיצות מלהיבות והרות-אסון אלה, ויעשיר עוד יותר את המצבור הכביר של נשק לרצח המוני בעולם.

אך אלה היו גילויים תמימים בהשוואה למחזה שהתרחש במקומות אחרים בעולם. בחוף המפרץ הפרסי נמשכה המילחמה בת ארבע-השנים בין מדינה פאשיסטית-חילונית, עיראק, ובין מדינה פאשיסטית-דתית, איראן. העולם ראה את אחת התופעות המחרידות של תשמ"ד: יילדי גן-עדן.

בני 12 ו-14, שכוונת-הדת הקנאיים באיראן, חסידיו של האיית-אללה רוח-אללה חומייני, תלו מפתחות על צוואריהם.

הם אמרו להם שאלה הם מפתחות גן-עדן, שאליו הם יעלו הישר כאשר ייהרגו בעלותם על מוקשים או בהסתערם על מיקלעים בחזית.

בכל רחבי העולם האיסלאמי קמו מחתרות דתיות "יסודניות", שזממו להחזיר את הגלגל לפחות באלף שנים אחורה. שליטים נאורים נכנעו לגל זה, וביקשו לרכב עליו.

נשיא סודאן, שהיה פעם שליט מתקדם ושחר-פשוטה, הריח ריח-אלכוהול כפי אחד משריו, ודן אותו בו במקום לעונש-מלקות בפומבי. בסודאן, כמו בפאקיסטאן, נדונו אנשים לקטיעת אברים על גניבה, ועונש-מוות איים על נשים "נואפות".

כל השליטים במרחב הערבי חדרו מפני האפשרות של מהפכה לאומנית-דתית-קנאית, נוסח איראן. ישראל חשה את נחת ורועם של קנאים דתיים מוסלמיים במילחמת-הגרילה חסרת-הפשרות שאסרו עליה השיעים בדרום-לבנון.

אפשר היה לייחס את התופעה לערבים, או למוסלמים, אלמלא נשפך דם כה רב, במשך זמן כה רב, ועל אותו הרקע עצמו, באירלנד הצפונית, שם, כאיים הבריטיים, שנחשבו פעם כלכלי-בה של הציוויליזציה הלכנה המתקדמת ביותר, נמשכה בתשמ"ד מילחמת-זוועה, שבה טבחו הכל את הכל, מבלי לחוס על נשים וילדים — למען אל מעוות, שהעניק את חסדיו לשני הצדדים הרצחניים, בהתאם לתפיסה המפגרת ביותר של "הם" ו-"אנחנו".

האדם הקדמון חגג את ניצחונו במקומות רבים ברחבי תבל בשנה זו. הוא הישרה בכל מקום פסימיות עמוקה. האמונה התמימה שהקידמה וההומאניזם חייבים לנצח לא שלטה עוד בשום מקום.

ארבעת הפרשים השוחרים של השינאה והפחד, הגיוענות החשוכה והקנאות הדתית דהרו ברחבי העולם.

ניצוץ ניבט בראי

לם דהרו גם ברחבי ישראל, והביאו את בשורתם המבקיעה לכל פינה בה. הפאשיזם הרים את ראשו בישראל — וזו הפעם הראשונה ראתה אותו מדינת-ישראל כאשר הסתכלה בראי.

אף שכל ברידעת היה חפץ להתעלם מן התופעה הזאת, ולהעמיד פנים שאינה קיימת או שאינה רצינית, הרבר לא היה עוד אפשרי.

לא יכול היה להיות ספק בכך: מי שמייצג את התופעה הזאת בצורה החותכת ביותר צריך להיות איש-השנה תשמ"ד.